

Päiväys 18.10.2021
Versio
Laatija Katja Heikkinieniemi
Hyväks Stefan Anderson
yjä

NEFROLOGIN VASTAANOTTOTOIMINTA KESKI-POHJANMAAN KESKUSSAIRAALASSA

Nefrologin vastaanotto toimii Dialyysiyksikössä muutamina päivinä viikossa. Nefrologin vastaanotolle potilaat pääsevät lääkärin läheteellä. Ennen kutsua munuaispoliklinikalle nefrologi käy läpi lähetteen ja arvioi yksilöllisesti kunkin potilaan kohdalla hoidon tarpeen munuaispoliklinikalla.

Poliklinikalla hoidetaan erilaisia munuaissairauksia, munuaissiirännäisen saaneita potilaita, lähiaikoina dialyysihoitoa tarvitsevia potilaita (prepoliklinikka) sekä munuaiskorvaushoidossa olevia potilaita. Munuaispoliklinikalla potilaat käyvät seurantakäynneillä yksilöllisen suunnitelman mukaan, jonka lääkäri arvioi kunkin potilaan kohdalla yksilöllisesti. Yleisesti voidaan sanoa, että munuaiskorvaushoidon lähentyessä käynnit munuais-/prepoliklinikalla tihenevät. Munuaissiirron saaneet potilaat käyvät elinsiirron jälkeen aluksi usein kontrollikäynneillä, joita jatkossa harvennetaan yksilöllisen tarpeen mukaiseksi.

Ensikäynti munuaispoliklinikalla hoitajan vastaanotolla:

- Hoitajan tehtävä on kartoittaa potilaan kokonaistilanne. Huomioidaan potilaan
 - o vointi
 - o ravitsemustila
 - o liikuntatottumukset
 - o muut liitännäissairaudet ja niiden merkitys uudessa tilanteessa
- Annetaan potilaalle ensiohjaus munuaisten vajaatoiminnasta, mitä se tarkoittaa ja mitä erityispiirteitä se vaatii esimerkiksi elintapojen suhteen (esim. neste- ja suolarajoitus, ravitsemusohjaus, liikuntaohjaus...)
- Huolehditaan potilaan perustietojen eli osoitetiedot ja puhelinnumeron tarkistaminen ja varmistetaan, että potilas tietää munuaispoliklinikan yhteystiedot. Huolehditaan lupatietojen kysely potilaalta (esim. munuaistautirekisteri).

Ensikäynti munuaispoliklinikalla lääkärin vastaanotolla:

- Potilaan ensikäynnillä aloitetaan munuaisten vajaatoiminnan syyn selvittely, mikäli tutkimuksia ei ole perusterveydenhuollossa tai aikaisemmalla hoitojaksolla ole jo aloitettu.
 - o Tarvittavat veri- ja virtsakokeet, munuaisten ja virtsateiden kuvantaminen esim. ultraäänellä, tarvittaessa munuaisbiopsia, keuhkokuva, ekg
- Huomioidaan potilaan kokonaistilanne ja sen vaikutukset hoitoon eli myös ei-nefrologiset ongelmat
- Metabolisten komplikaatioiden hoito sekä esim. epo-hoito anemiaan
- Lääkitysten optimointi

Päiväys 18.10.2021
Versio
Laatija Katja Heikkinieniemi
Hyväks Stefan Anderson
yjä

Kontrollikäynnit munuaispoliklinikalla hoitajan vastaanotto:

- Käydään potilaan kanssa läpi verikoevastaukset
- Arvioidaan potilaan kokonaistilanne ja annetaan ohjausta tarvittavista aihealueista
- Valmistellaan potilasta dialyysin aloitukseen ja kerrotaan potilaan hoitovaihtoehtoista
- Arvioidaan potilaan tarvetta saada ohjausaika esim. ravitsemusterapeutille tai sosiaalihoitajalle
- Omahoidon tukeminen
- Munuaistaudin etenemisen hidastaminen

Kontrollikäynnit munuaispoliklinikalla lääkärin vastaanotto:

- Munuaisten vajaatoimintaan liittyvien aineenvaihdunnan häiriöiden korjaaminen ja elinkomplikaatioiden ehkäisy
- Munuaistaudin etenemisen hidastaminen
- Ureemisten oireiden hoitaminen
- Munuaissiirtoselvittelyjen aloittaminen jos sille on edellytyksiä
- Dialyysitien tavasta ja muodosta päättäminen ja hoidon aloituksen suunnittelu

Munuaissiirtopotilaat lääkärin vastaanotolla:

Munuaissiirrosta kotiutumisen jälkeen potilasta kontrolloidaan tiheästi munuaispoliklinikalla. Alussa kontrollit ovat noin kaksi kertaa viikossa kuukauden ajan. Seurataan mahdollisia:

- akuutti rejektio, postoperatiiviset komplikaatiot, hylkimislääkkeiden sivuvaikutukset

Kuukauden jälkeen käyntejä harvennetaan 1-3 viikon välein kolmeen kuukauteen saakka. Jos kaikki menee hyvin, voidaan käyntejä tämän jälkeen harventaa vielä 1-2 kuukauden välein ensimmäisen puolen vuoden ajan. Seurataan:

- akuutti rejektio, opportunisti-infektiot, hylkimislääkkeiden sivuvaikutukset

Jatkossa seurantakäyntejä on 2-6 kuukauden välein, riippuen potilaan tilanteesta. Seurataan:

- siirännäisen toimintahäiriöt, kardiovaskulaarisairaudet, maligniteetit, lääkkeiden sivuvaikutukset, yleinen terveydentila

Päiväys 18.10.2021
Versio
Laatija Katja Heikkiniemi
Hyväks Stefan Anderson
yjä
